

Publicerat i Narkotikafrågan nr 3, 2001

**Holländsk narkotika exporteras över hela världen. I nästan 40 länder har polis och tull beslagtagit nederländsk ecstasy.
Nu förklarar regeringen i Haag krig mot ecstasyfabrikanterna och storsmugglarna.**

Av Pelle Olsson

”Regeringen förklarar krig mot ecstasymaffian”. Så löd rubrikerna i holländska dagstidningar i början på april.

Det kriget hade i så fall startat redan fem år tidigare då man skapade en särskilt aktionsgrupp - USD, Unit synthetic drugs - där en rad myndigheter med polisen och riksåklagaren i spetsen, fick i uppdrag att bekämpa smuggling och produktion av framför allt ecstasy.

Miljontals piller

USD har nu fått ytterligare förstärkningar och kommer att omfatta omkring 60 personer; narkotikapoliser, skattejurister, åklagare, specialister på ekonomiska brottslighet och tulltjänstemän. Omkring 185 miljoner kronor extra av statsbudgeten kommer årligen att satsas på detta

Bakgrunden är framför allt internationella påtryckningar. Under de senaste åren har ecstasy som tillverkats i Holland beslagtogs av tull och polis i nästan 40 länder över hela världen. Det kan vara många fler, men detta är vad man säkert vet via kemiska analyser som visar varifrån ett visst parti härstammar. Och det är bara beslag större än 500 piller som man bryr sig om att undersöka på det här viset. I Sverige gjordes 5 sådana beslag av holländska ecstasytabletter under 1999, 3 gjordes i Nya Zeeland och 8 i Australien. De största marknaderna finns dock i USA och Storbritannien.

Sammanlagt beslagtogs 13,2 miljoner ecstasytabletter av bevisat holländskt ursprung 1999, jämfört, jämfört med 3,7 miljoner året innan. Under första halvåret 2000 togs 8,7 miljoner.

- Den enorma ökningen kan delvis förklaras med det förbättrade internationella samarbetet och ökade kunskaper, säger chefsåklagare Martin Witteveen, en av USD:s två ledare.

I övrigt gör han inga försök att bortförklara den alarmerande statistiken. Den holländska regeringen är verkligen bekymrad över att landet utpekats som en narkotikastat.

Även konsumtionen i Holland stiger år för år även om den senaste mätningen av drogvanor visar att kurvan flackats av.

- Tyvärr betraktar många konsumenter ecstasy som en lättare drog. Man ger den förskönande omskrivningar som en kärleksdrog eller en partydrog. Det är absolut fel, säger Witteveen. Nya vetenskapliga belägg visar att ecstasy både är farligt mentalt och fysiskt.

Chefsåklagare Witteveen är tydlig i sitt avståndstagande till drogen, men han har tycker inte det är en vettig politik att ingripa mot konsumenterna, t.ex. vid rave partyn. Här ska polisen enbart se till att ordningen upprätthålls, inte försöka gripa alla tusentals ungdomar som köper ecstasy. Det är en orimlig uppgift. Inte heller ska polisen koncentrera sig på de narkotikaförsäljare som opererar på

stora house partyn. Dessa langare samarbetar ofta med arrangörerna, som i sin tur samarbetar med polisen. I Holland förekommer inga hemliga ravepartyn.

- Det är de stora brottsorganisationerna vi ska bekämpa. Smugglingen och tillverkning i större skala. Där ska vi sätt in insatserna. Det är bättre att ta en miljon piller att vid ett tillfälle än att odsla lika mycket tid på hundra mindre beslag som ger tio piller varje gång.

Jag frågar chefsåklagen hur det kan komma sig att Holland har kunnat utvecklas till drogernas huvudland i Europa och kanske i världen.

Witteveen tror att en del av förklaringen beror på en gammal tradition med hembränning av genever för att slippa spritskatten som så småningom utvecklades till att tillverka amfetamin i hemliga laboratorier. Under 90-talet har man mer och mer gått över till ecstasy, medan amfetaminet tagits över av Polen och andra öststater. Hollands geografiska läge – jättenhamnen i Rotterdam och storflygplatsen Schiphol - är en annan bidragande förklaring tillsammans med de sedan århundraden utvecklade handelskontakterna över hela världen.

- Har inte den släpphänta narkotikapolitiken och toleransen mot missbruket haft någon betydelse? undrar jag. Det är mindre risker för smugglare och fabrikanter att hålla till i Holland än i något annat land.

- Det tror jag inte alls. Den holländska polisen arbetar mycket effektivt mot smugglingen - det är svårt att tänka sig någon poliskår i Europas som har större erfarenhet på området - och vi har sedan länge ett erkänt gott samarbete mellan olika myndigheter även innan USD bildades. Prioriteten måste ligga på att bekämpa de stora organisationerna Vi kan aldrig vinna kampen mot narkotikan om vi koncentrerar oss på användarna.

Bildtext:

- Det är absolut fel att betrakta ecstasy som en lättare drog, säger chefsåklagare Martin Witteveen, en av ledarna för USD, regeringens aktionsgrupp mot syntetiska droger.

Foto: Pelle Olsson